EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2015 05 13
COM(2015) 252 final

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Belgijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Belgijos stabilumo programos

Rekomendacija

TARYBOS REKOMENDACIJA

dėl 2015 m. Belgijos nacionalinės reformų programos

su Tarybos nuomone dėl 2015 m. Belgijos stabilumo programos

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 121 straipsnio 2 dalį ir 148 straipsnio 4 dalį,

atsižvelgdama į 1997 m. liepos 7 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1466/97 dėl biudžeto būklės priežiūros stiprinimo ir ekonominės politikos priežiūros bei koordinavimo[1], ypač į jo 5 straipsnio 2 dalį,

atsižvelgdama į 2011 m. lapkričio 16 d. Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 dėl makroekonominių disbalansų prevencijos ir naikinimo[2], ypač į jo 6 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos rekomendaciją[3],

atsižvelgdama į Europos Parlamento rezoliucijas[4],

atsižvelgdama į Europos Vadovų Tarybos išvadas,

atsižvelgdama į Užimtumo komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonomikos ir finansų komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Socialinės apsaugos komiteto nuomonę,

atsižvelgdama į Ekonominės politikos komiteto nuomonę,

kadangi:

(1) 2010 m. kovo 26 d. Europos Vadovų Taryba pritarė Komisijos pasiūlymui įgyvendinti naują augimo ir darbo vietų kūrimo strategiją „Europa 2020“, grindžiamą geresniu ekonominės politikos koordinavimu. Strategija yra orientuota į tas svarbias sritis, kuriose reikia imtis veiksmų, kad būtų stiprinamas Europos tvaraus augimo ir konkurencingumo potencialas;

(2) remdamasi Komisijos pasiūlymais, 2010 m. liepos 13 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl valstybių narių ir Sąjungos ekonominės politikos bendrų gairių (2010–2014 m.), o 2010 m. spalio 21 d. – sprendimą dėl valstybių narių užimtumo politikos gairių. Abejos gairės kartu sudaro integruotas gaires, ir į jas valstybių narių buvo paprašyta atsižvelgti formuojant nacionalinę ekonominę ir užimtumo politiką;

---

1 OL L 209, 1997 8 2, p. 1.
2 OL L 306, 2011 11 23, p. 25.
3 COM(2015) 252.
4 P8_TA(2015)0067, P8_TA(2015)0068, P8_TA(2015)0069.

(3) 2014 m. liepos 8 d. Taryba priėmė rekomendaciją dėl 2014 m. Belgijos nacionalinės reformų programos ir pateikė nuomonę dėl atnaujintos 2014 m. Belgijos stabilumo programos. 2014 m. lapkričio 28 d. pagal Reglamentą (ES) Nr. 473/2013[5] Komisija pateikė nuomonę dėl Belgijos 2015 m. biudžeto plano projekto[6];

(4) 2014 m. lapkričio 28 d. Komisija priėmė metinę augimo apžvalgą[7], kuria pradedamas 2015 m. Europos ekonominės politikos koordinavimo semestras. Tą pačią dieną Komisija pagal Reglamentą (ES) Nr. 1176/2011 priėmė Įspėjimo mechanizmo ataskaitą[8], kurioje nurodė, kad Belgija yra viena iš valstybių narių, dėl kurios reikės parengti nuodugnią apžvalgą;

(5) 2014 m. gruodžio 18 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino prioritetus, pagal kuriuos reikia skatinti investuoti, spartinti struktūrines reformas ir vykdyti atsakingą ekonomikos augimui palankų fiskalinį konsolidavimą;

(6) 2015 m. vasario 26 d. Komisija paskelbė 2015 m. Belgijos ataskaitą[9]. Joje įvertinta Belgijos pažanga įgyvendinant 2014 m. liepos 8 d. priimtas šaliai skirtas rekomendacijas. Į šalies ataskaitą įtraukti ir nuodugnios apžvalgos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 5 straipsnį rezultatai. Atlikusi analizę Komisija daro išvadą, kad Belgijoje yra susidaręs makroekonominis disbalansas, dėl kurio reikia imtis politikos veiksmų ir kurį reikia stebėti. Visų pirma pokyčiai prekių išorės konkurencingumo srityje toliau kelia riziką – juos reikia stebėti, nes padėčiai vėl pablogėjus kiltų grėsmė makroekonominiam stabilumui. Tolesni sąnaudų parametrų konvergenciją užtikrinantys veiksmai sulėtintų užimtumo mažėjimą užsienio prekybai atviruose sektoriuose, o mokesčių perorientavimas į su darbu nesusijusias mokesčių bazes paskatintų apčiuopiamą pažangą mažinant ankstesnio laikotarpio sąnaudų skirtumą. Valstybės skola išlieka didelė, tačiau keletas veiksnių švelnina susijusią makroekonominę riziką;

(7) 2015 m. balandžio 30 d. Belgija pateikė 2015 m. nacionalinę reformų programą ir 2015 m. stabilumo programą. Siekiant atsižvelgti į tarpusavio sąsajas, abi programos vertintos vienu metu;

(8) Belgijai šiuo metu taikoma Stabilumo ir augimo pakto prevencinė dalis ir 2014–2016 m. pereinamojo laikotarpio skolos taisyklė. 2015 m. vasario 27 d. Komisija pagal SESV 126 straipsnio 3 dalį parengė pranešimą[10], nes buvo manyta, kad Belgija nepadarys pakankamos pažangos, kad 2014–2015 m. laikytųsi skolos taisyklės, o 2014 m. buvo viršyta 3 % BVP deficito pamatinė vertė. Analizėje daroma išvada, kad galima manyti, jog tuo metu skolos kriterijaus buvo laikomasi, o deficito perviršis, palyginti su pamatine verte, buvo jai artimas, laikinas ir išimtinis (dėl metodinių statistinių pokyčių). Iš esmės ši analizė kol kas yra pagrįsta. 2015 m. stabilumo programoje vyriausybė planuoja laipsniškai gerinti struktūrinį balansą, kad iki 2018 m. struktūriniu požiūriu biudžetas būtų subalansuotas. Tačiau perskaičiavus struktūrinį balansą[11] matyti, kad 2018 m. bus 0,3 % BVP struktūrinis deficitas. Per programos laikotarpį vyriausybė neplanuoja pasiekti vidutinio laikotarpio tikslo –

---

5 OL L 140, 2013 5 27, p. 11.
6 C(2014) 8800 *final.*
7 COM(2014) 902.
8 COM(2014) 904.
9 SWD(2015) 21 *final*/2.
10 COM(2015) 112.
11 Komisijos pagal bendrai sutartą metodiką perskaičiuotas struktūrinis balansas, remiantis stabilumo programoje pateikta informacija.

0,75 % BVP struktūrinio pertekliaus. Valdžios sektoriaus skolos ir BVP santykis bus didžiausias 2015 m. ir sieks 106,9 %, o vėliau laipsniškai sumažės iki 102 % 2018 m. Makroekonominis scenarijus, kuriuo grindžiamos šios biudžeto projekcijos, yra tikėtinas. Tačiau būtinos priemonės, kurias taikant būtų pasiekti planuojami deficito tikslai po 2016 m., kol kas nėra pakankamai tiksliai išdėstytos. Remiantis Komisijos 2015 m. pavasario prognoze, numatoma, kad 2015 m. grynųjų išlaidų augimas atitiks išlaidų kriterijų. Tačiau 2014–2015 m. yra tam tikro nuokrypio rizika, daugiausia susijusi su 2014 m. nukrypimais. Jeigu politika nesikeis, taip pat kyla rizika, kad 2015–2016 m. bus gerokai nukrypta nuo reikalaujamo koregavimo plano siekiant vidutinio laikotarpio tikslo. Taigi abejais metais reikės imtis papildomų priemonių. Remdamasi stabilumo programos vertinimu ir atsižvelgdama į Komisijos 2015 m. pavasario prognozę, Taryba mano, kad yra rizika, jog Belgija neatitiks Stabilumo ir augimo pakto nuostatų;

(9) federalinė vyriausybė susitarė dėl svarbios pensijų reformos, kurios tikslas – sumažinti faktinio ir teisės aktais nustatyto pensinio amžiaus atotrūkį, o teisės aktais nustatytą pensinį amžių padidinti. Ankstyvo išėjimo į pensiją amžius turi būti toliau didinamas po 2016 m., 2019 m. jis turi siekti 63 metus, o minimalaus darbo stažo reikalavimas turi būti 42 metai. Ilgesniuoju laikotarpiu planuojama didinti teisės aktais nustatytą pensinį amžių nuo 65 iki 66 metų 2025 m. ir iki 67 m. 2030 m. Planuojama laipsniškai įvesti kreditais pagrįstų pensijų sistemą ir koregavimo mechanizmus, kurie būtų taikomi pagal demografinius arba ekonominius pokyčius, tokius kaip ilgesnė gyvenimo trukmė arba ekonominės priklausomybės rodiklio pokyčiai. Nuo greito šios pensijų reformos įgyvendinimo priklauso sėkminga konsolidavimo strategija, kurią vykdant kompensuojamas senėjančios visuomenės poveikis biudžetui ir užtikrinamas ilgalaikis viešųjų finansų tvarumas. Atsižvelgiant į tai, kad paskatų remti vyresnio amžiaus darbuotojų įsidarbinimo galimybes vis dar nedaug, šios pensijų reformos turėtų būti papildytos aktyviam senėjimui palankiomis užimtumo rėmimo priemonėmis ir darbo rinkos reformomis;

(10) Belgijos mokesčių sistemai būdinga didelė bendra mokesčių našta, santykinai dideli mokesčių tarifai ir siauros mokesčių bazės. Ypač didelė mokesčių našta tenka darbo jėgai. Dėl to labai išauga darbo sąnaudos (todėl nenoriai kuriamos darbo vietos) ir didėja mokesčių pleištas (todėl atsiranda daugiau nedarbo spąstų). Be to, iš dalies siekiant sumažinti didelius mokesčių tarifus, mokesčių bazės paprastai sumažėja dėl daugybės konkrečių išimčių, atskaitų, sumažintų tarifų ir mokesčių išlaidų, dėl to prarandamas veiksmingumas, atsiranda iškraipymų ir galimų spragų. Kai kurios mokesčių sistemos savybės kenkia aplinkai. Atsižvelgiant į šiuos trūkumus, Belgijai nuolat patariama supaprastinti ir pertvarkyti mokesčių sistemą, kad būtų iš naujo subalansuota mokesčių našta, panaikintos mokesčių spragos ir sumažintas kartais kenksmingas diferencijavimas, atsirandantis dėl apmokestinimo nišų. Pažanga siekiant visapusiškos mokesčių reformos, t. y. pereinant visų pirma nuo darbo prie mažiau augimą iškreipiančių mokesčių bazių, kol kas dar menka. Būtų galima padidinti aplinkosaugos, vartojimo mokesčių ir tam tikros rūšies finansinių pajamų mokesčių bazes. Derinant perėjimą nuo su darbu susijusios mokesčių bazės ir (arba) mokesčių bazės išplėtimą (peržiūrint dabartines apmokestinimo nuostatas, subsidijas, išimtis ir atskaitas) būtų galima pagerinti bendrą mokesčių sistemos balansą ir teisingumą, remti užimtumą, konkurencingumą ir socialinius bei aplinkosaugos tikslus, taip pat kovoti su mokesčių slėpimu ir agresyviu mokesčių planavimu;

(11) dėl Belgijos darbo rinkai būdingų struktūrinių problemų toliau nuolat neišnaudojama darbo jėga, o bendras užimtumo ir aktyvumo lygis yra žemas. Trūkumai daugiausia

susiję su silpnu darbo užmokesčio ir našumo ryšiu ir su finansinėmis paskatomis nedirbti. Belgijoje taip pat trūksta aukštos kvalifikacijos darbuotojų, jaučiama gebėjimų paklausos ir pasiūlos neatitiktis. Įvairiuose valdžios susitarimuose minimas stipresnių švietimo, mokymo ir įdarbinimo subjektų ryšių poreikis, kad būtų galima pagerinti kalbų, profesinį mokymą ir išsilavinimą bei parengti alternatyvų studentų ir bedarbių mokymą. Tačiau pažanga yra vangi. Šių struktūrinių veiksnių poveikis ypač didelis tam tikroms darbo rinkos grupėms, kaip antai jaunimui, vyresnio amžiaus bedarbiams ir migrantų kilmės gyventojams;

(12) dėl susilpnėjusio Belgijos išorės konkurencingumo toliau didėja makroekonominė rizika šios šalies ekonomikai. Ekonomikai būdinga didelių darbo sąnaudų, kurios vidutiniškai lenkia kaimyninių šalių darbo sąnaudas, problema. Kad būtų padidintas ekonomikos koregavimo potencialas, reikia labiau suderinti darbo užmokesčio augimą ir našumą, taip pat lanksčiau nustatyti darbo užmokestį. Imtasi kelių tikslinių priemonių, kuriomis siekiama sumažinti konkrečių grupių darbo sąnaudas bei bruto ir neto darbo užmokesčio atotrūkį žemesnėje atlyginimų skalės dalyje. Tačiau siekiant visiškai panaikinti atotrūkį reikia imtis papildomų veiksmų, kurie priklauso nuo darbo užmokesčio nustatymo sistemos reformų. Dėl didesnių sąnaudų kaupiasi patiriami nuostoliai, todėl prarandamos darbo vietos ir, jeigu problema nebus sprendžiama, galiausiai tai lems koregavimą. Kiti bendrovių sąnaudų veiksniai – energijos sąnaudos ir tarpinės grandies verslo paslaugų sąnaudos, kurios yra griežtai reglamentuojamos ir apsaugomos nuo konkurencijos. Be to, yra daug galimybių pagerinti išorės konkurencijos su sąnaudomis nesusijusius aspektus. Norint išsaugoti ir sustiprinti dabartinį gerovės lygį, daugiau dėmesio reikės skirti našumo didinimui. Todėl reikia nuolat dėti pastangas, kad būtų pereita prie aukštesnės vertės grandinės produktų ir susijusių paslaugų, remiantis geresniais inovacinės veiklos rezultatais ir MTTP panaudojimu. Turėtų būti sumažintos administracinės kliūtys ir imtasi priemonių siekiant skatinti verslumą ir padidinti verslo dinamiškumą. Iš labai mažo pradedančiųjų įmonių skaičiaus matyti, kad verslo aplinka nėra palanki naujai veiklai ir plėtrai. Taip pat yra su mažmeninio sektoriaus ir profesinių paslaugų konkurencijos didinimu susijusių problemų. Be to, bendrą šalies našumą būtų galima padidinti šalinant viešosios infrastruktūros trukdžius ir gerinant kapitalo kokybę ir tinkamumą per papildomas investicijas, visų pirma kelių ir geležinkelių infrastruktūros srityse;

(13) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija atliko išsamią Belgijos ekonominės politikos analizę ir ją paskelbė 2015 m. šalies ataskaitoje. Be to, ji įvertino stabilumo programą ir nacionalinę reformų programą, taip pat įvertino veiksmus, kurių Belgija ėmėsi atsižvelgdama į ankstesniais metais jai skirtas rekomendacijas. Komisija įvertino ne tik jų svarbą tvariai fiskalinei ir socialinei bei ekonominei Belgijos politikai, bet ir tai, kaip laikomasi ES taisyklių ir gairių, nes ES priemonėmis prisidedant prie būsimų nacionalinių sprendimų būtina stiprinti bendrą Europos Sąjungos ekonomikos valdymą. Jos rekomendacijos atsižvelgiant į Europos semestrą pateiktos toliau išdėstytose 1–4 rekomendacijose;

(14) atsižvelgdama į šį vertinimą, Taryba išnagrinėjo Belgijos stabilumo programą ir savo nuomonę[12] visų pirma pateikė toliau išdėstytoje 1 rekomendacijoje;

(15) atsižvelgdama į Komisijos nuodugnios apžvalgos ir šio vertinimo rezultatus, Taryba išnagrinėjo nacionalinę reformų programą ir stabilumo programą. Jos

[12] Pagal Tarybos reglamento (EB) Nr. 1466/97 5 straipsnio 2 dalį.

rekomendacijos pagal Reglamento (ES) Nr. 1176/2011 6 straipsnį pateiktos toliau išdėstytose 1–4 rekomendacijose;

(16) atsižvelgdama į Europos semestrą, Komisija taip pat atliko visos euro zonos ekonominės politikos analizę. Remdamasi šia analize, Taryba pateikė konkrečias rekomendacijas valstybėms narėms, kurių valiuta yra euro. Belgija taip pat turėtų užtikrinti, kad šios rekomendacijos būtų įgyvendintos visiškai ir laiku,

REKOMENDUOJA Belgijai 2015–2016 m. imtis šių veiksmų:

1. Užtikrinti bent 0,6 % BVP fiskalinį koregavimą siekiant vidutinio laikotarpio tikslo ir 2015 m., ir 2016 m. Panaudoti nenumatytas papildomas pajamas, kad valdžios sektoriaus skolos santykis atitinkamai mažėtų. Susiejant teisės aktais nustatytą pensinį amžių su tikėtina gyvenimo trukme papildyti pensijų reformą. Susitarti dėl vykdytino fiskalinių tikslų paskirstymo skirtingiems valdžios lygmenims.

2. Priimti ir įgyvendinti visapusišką mokesčių reformą, išplečiant mokesčių bazę mokesčių naštą nuimant nuo darbo jėgos ir panaikinant neveiksmingas mokesčių išlaidas.

3. Pagerinti darbo rinkos veikimą sumažinant finansines paskatas nedirbti, didinant darbo rinkos prieinamumą konkrečioms tikslinėms grupėms, taip pat sprendžiant gebėjimų trūkumų bei jų paklausos ir pasiūlos neatitikties problemas.

4. Pasikonsultavus su socialiniais parneriais ir pagal nacionalinę praktiką atkurti konkurencingumą užtikrinant, kad darbo užmokesčio raida atitiktų našumą.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas